

Osnovna šola Draga Bajca Vipava
Vinarska cesta 4, 5271 Vipava
e-mail: info@os-vipava.si
Spletna stran: <http://www.os-vipava.si/>

OBVEZNI IZBIRNI PREDMETI

Šolsko leto 2022/2023

9. razred

Spoštovani starši, učenci in učenke tretjega triletja, sodelavke in sodelavci!

Za lažjo odločitev o izboru obveznih izbirnih predmetov za šolsko leto 2021/2022 smo za učence pripravili kratko predstavitev vseh izbirnih predmetov, ki jih ponujamo učencem na izbiro v naslednjem šolskem letu.

Z izbiro obveznih izbirnih predmetov je učencem omogočeno, da izberejo tista področja, ki jih zanimajo, jim pomenijo nadgradnjo in poglobljanje znanj obveznih učnih vsebin ali zasledujejo njihove poklicne interese. Učenci na ta način zadovoljujejo svoje potrebe in razvijajo močna področja.

V devetletni šoli lahko učenci od 7.–9. razreda izberejo del predmetnika po svojih željah, sposobnostih in nagnjenjih. Vse to jim omogočajo izbirni predmeti, saj lahko pri teh predmetih pridobijo nova znanja ali pa poglobijo in razširijo znanja, ki jih zanimajo. Izbirni predmeti so del učenčevih tedenskih urnikov in so enakovredni ostalim. Obisk izbirnih predmetov je obvezen. Predmeti se ocenjujejo s številčno oceno. Vseh ponujenih izbirnih predmetov ne bomo mogli izvajati, saj določila Ministrstva za šolstvo in šport predpisujejo število skupin izbirnih predmetov. Na šoli bomo izvajali tiste predmete, za katere bo največje zanimanje, o tem pa bomo seznanili učence še pred začetkom novega šolskega leta.

Za nasvet in pomoč pri odločanju naj se učenci obrnejo na šolsko svetovalno službo.

Želim vam uspešen zaključek šolskega leta.

Lep pozdrav.

Ravnateljica: Mojca Pev, mag. mat.

Vsebina

Splošna pojasnila	3
Pomembne informacije	3
Obvezni izbirni predmeti v 9. razredu	5
Predstavitev izbirnih predmetov	6
Španščina II. (ŠI2)	6
Italijanščina III. (II3)	7
Šolsko novinarstvo (ŠNO)	8
Retorika (RET)	8
Verstva in etika I. (VE1)	9
Likovno snovanje III. (LS3)	10
Raziskovanje domačega kraja in varstvo njegovega okolja (RDK)	11
Ples (PLE)	12
Izbrani šport (IŠP)	12
Računalništvo – Računalniška omrežja (ROM)	13
Obdelava gradiv – kovine (OGK)	13
Načini prehranjevanja (NPH)	14
Rastline in človek (RČL)	14
Čebelarstvo (ČEB)	15
Genetika (GEN)	16
Zvezde in vesolje (ZVE)	17
Splošna pojasnila	19
Predstavitev neobveznega izbirnega predmeta NEMŠČINA 7. – 9. razreda	20
Postopek izbire obveznih in neobveznih izbirnih predmetov za šolsko leto 2022/23	21
Postopek urejanja v e-Asistentu	22
Vpis v program e-Asistent	22
Oprostitev izbirnih predmetov za učence, ki obiskujejo glasbeno šolo	23
Razvrščanje obveznih izbirnih predmetov	24
.....	24
Izbira za neobvezni izbirni predmet	25

Splošna pojasnila

Za učence 7., 8. in 9. razreda mora osnovna šola poleg obveznih predmetov izvajati tudi pouk izbirnih predmetov ([17. člen Zakona o osnovni šoli](#)). Za šolsko leto 2022/23 vam ponujamo široko paleto obveznih izbirnih predmetov (OIP).

Šola obvezne izbirne predmete ponudi v dveh sklopih: družboslovno-humanistični sklop in naravoslovno-tehnični sklop. Učenec predmete izbira po svojih interesih in ne glede na sklop.

V publikaciji so zbrane kratke predstavitve OIP, ki vsebujejo glavne poudarke, cilje ter načine dela in ocenjevanja pri posameznem izbirnem predmetu. Upamo, da vam bodo predstavitve v pomoč pri izbiri in odločitvi.

Pomembne informacije

Učenec obvezno izbere dve uri pouka obveznih izbirnih predmetov tedensko.

Izbira na naslednji način:

a) Učenec izbere dva predmeta, ki se izvajata po 1 uro na teden. Na ta način se izvajajo vsi izbirni predmeti razen tujih jezikov.

b) Učenec izbere en predmet, ki se izvaja celo šolsko leto po 2 uri na teden. Izbere lahko ali italijanščino I. ali španščino I.

V soglasju s starši lahko učenec izbere tudi tri ure tedensko. Svetujemo, da o tej možnosti izbire dobro premislite, saj je po izbiri obiskovanje vseh izbirnih predmetov obvezno.

Pouk izbirnih predmetov poteka po skupinah.

Učenec je pri izbirnih predmetih ocenjen.

Izbirni predmeti so obvezni in jih mora učenec redno obiskovati.

Učenci se za izbirne predmete odločajo v marcu in aprilu.

Prijavo na izbirne predmete boste oddali v programu e-Asistent.

Izvajali bomo tiste obvezne izbirne predmete, ki jih bo izbralo največje število učencev. O tem vas bomo obvestili v maju ali juniju.

Oprostitev sodelovanja pri izbirnih predmetih

V skladu z [52. členom Zakona o osnovni šoli](#) je lahko učenec, ki obiskuje glasbeno šolo z javno veljavnim programom na predlog staršev oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih. O oprostitvi odloči ravnatelj.

V primeru, da učenec obiskuje glasbeno šolo z javno veljavnim programom in se je odločil, da bo uveljavljal oprostitev sodelovanja pri izbirnih predmetih označi število ur za oprostitev:

- a) Če bo uveljavljal oprostitev za 1 uro izbirnega predmeta, mora obvezno izbrati en izbirni predmet, ki se izvaja 1 uro na teden.
- b) Če bo uveljavljal oprostitev za 2 uri je v celoti oproščen obiskovanja obveznega izbirnega predmeta.

Poleg tega je potrebno oddati še pisno vlogo, ki je dostopna na spletni strani šole: <https://www.os-vipava.si/starsi/dokumenti/> in otdilo o vpisu v glasbeno šolo. Za šolsko leto 2022/23 potrdilo oddate najkasneje do petka, 9. 9. 2022.

Učenci in učenke,
pomembno je, da pred odločitvijo o izbiri
obveznih izbirnih predmetov dobro razmislite,
kaj vas veseli in katere izbirne predmete boste
z veseljem obiskovali.

Sprememba izbire

V začetku šolskega leta in najkasneje do 30. septembra 2022 lahko učenec v soglasju s starši in šolsko svetovalno službo svojo izbiro obveznega izbirnega predmeta zamenja.

Sprememba izbire je možna le v skladu s predpisanimi normativi ([33. člen Pravilnika o normativih in standardih za izvajanje programa OŠ](#)).

Obvezni izbirni predmeti v 9. razredu

Družboslovno-humanistični sklop

- ✓ Španščina II. (ŠI2)
- ✓ Italijanščina III. (II3)
- ✓ Šolsko novinarstvo (ŠNO)
- ✓ Retorika (RET)
- ✓ Verstva in etika I. (VE1)
- ✓ Likovno snovanje III. (LS3)
- ✓ Raziskovanje domačega kraja in varstvo njegovega okolja (RDK)

Naravoslovno-tehnični sklop

- ✓ Ples (PLE)
- ✓ Izbrani šport (IŠP)
- ✓ Računalništvo – Računalniška omrežja (ROM)
- ✓ Obdelava gradiv – kovine (OGK)
- ✓ Načini prehranjevanja (NPH)
- ✓ Rastline in človek (RČL)
- ✓ Čebelarstvo (ČEB)
- ✓ Genetika (GEN)
- ✓ Zvezde in vesolje (ZVE)

Predstavitev izbirnih predmetov

Španščina II. (ŠI2)

Ali veš:

- da španščine ne govorijo zgolj v Španiji in da je materni jezik več kot **400 milijonom ljudi**?
- da je španščina uradni jezik **21 držav** in **tretji svetovni jezik** po številu govorcev?
- da je **drugi najpogostejše uporabljeni svetovni jezik** takoj za angleščino?
- da španščine ne zaznamuje le njena geografska razširjenost, ampak tudi njena **bogata zgodovinska in kulturna tradicija**, ki je pustila svoj pečat v svetovni civilizaciji?
- da Španci pred vprašalnim stavkom napišejo **¿**?
- katero je glavno mesto Španije, Argentine, Kube?
- kdo je Don Kihot?

Si že slišal/-a za:

- pleses salso, tango, flamenco?
- največji slap na svetu Salto del Angel,
- ledenik Perito Moreno, palačo Alhambra?

Rad/-a gledaš nogomet in navijaš za Barcelono ali Real Madrid?

So te prevzele telenovele in jih rad/-a gledaš?

Te zanimajo stare indijanske civilizacije in Machu Picchu?

Vse to in še več pri **izbirnem predmetu španščina!**

Španščina v OŠ?

Je triletni izbirni predmet. **Izvaja se celo šolsko leto po dve uri na teden.**

<https://www.worldatlas.com/articles/why-ch-countries-make-up-latin-america.htm>

<https://depositphotos.com/115297030/stock-illustration-spain-hola-espana-travellina.html>

Tematski sklopi, ki se pri pouku obravnavajo, so povezani **tvojimi interesi** in prilagojeni **tvoji starosti**. Spoznal/-a boš **osnovno besedišče** s področja števil, barv, živali, šole, oblačil in hrane. Skozi **igre in komunikacijo** se boš naučil/-a **sporazumevati** v vsakdanjih situacijah, zlasti s sovrstniki, podajati informacije o sebi, predstaviti svojo družino in bivališče. Znal/-a boš govoriti o poklicih, prostem času, preživljanju počitnic ...

- Seznanil/-a se boš z osnovnimi geografskimi in zgodovinskimi značilnostmi **Španije in Latinske Amerike** ter z običaji in navadami, glasbo, folkloro in drugimi kulturnimi zanimivostmi.

Pridi, ne bo ti žal!

Italijanščina III. (II3)

Te zanima/-jo:

- **tuji jeziki** in bi se rad/-a naučil/-a še **enega novega**?
- **Italija** - naša sosedka - z vsemi njenimi navadami, običaji, hrano, umetnostjo, glasbo, filmi, modo, geografijo, stereotipi ...?

Si želiš:

- na **srednji šoli** lažje **nadaljevati** z učenjem italijanščine?
- delati v Italiji ali z Italijani, ko boš "velik/-a"?

Italijanščina v OŠ?

Je triletni izbirni predmet. **Izvaja se celo šolsko leto po dve uri na teden.**

- Tematski sklopi, ki se pri pouku obravnavajo, so povezani s **tvojimi interesi** in prilagojeni **tvoji starosti**. Spoznal/-a boš **osnovno besedišče** s področja števil, barv, živali, šole, oblačil in hrane. Skozi **igre in komunikacijo** se boš naučil/-a **sporazumevati** v vsakdanjih situacijah, zlasti s sovrstniki, podajati informacije o sebi, predstaviti svojo družino in bivališče. Znal/-a boš govoriti o poklicih, prostem času, preživljanju počitnic ...

<https://www.pinterest.com/pin/495536765226294892/>

- Pouk poteka v manjših skupinah in v sproščenem vzdušju. Poudarek je na praktični uporabi jezika. Vključene so sodobne metode dela, kar pomeni, da je vpeta tudi **informacijska tehnologija**.

- Seznanil/-a se boš z osnovnimi geografskimi in zgodovinskimi značilnostmi **Italije** ter z običaji in navadami, glasbo, folkloro in drugimi kulturnimi zanimivostmi.

- Glede na interes in časovne zmožnosti, boš pridobljeno znanje lahko uporabil/-a v realni situaciji ob koncu vsakega ali vsaj zadnjega leta učenja italijanščine – **s fakultativnim obiskom ene izmed italijanskih šol v Sloveniji ali izleta v Italijo**.

V zadnjih dveh letih učenja italijanščine boš imel/-a možnost sodelovanja pri tekmovanju iz **italijanske bralne značke**, v devetem razredu pa še na državnem tekmovanju iz znanja italijanščine.

Šolsko novinarstvo (ŠNO)

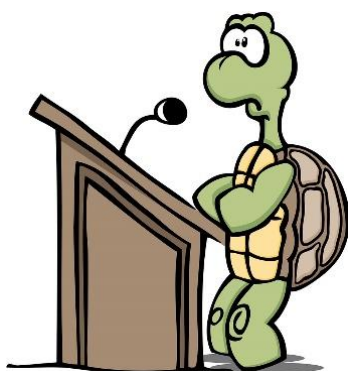
Pri predmetu šolsko novinarstvo bomo:

- pregledovali revije, časopise, spletne portale,
- spremljali radijski in televizijski program,
- obiskali radijsko in televizijsko hišo,
- ustvarjali šolski časopis,
- iskali zanimivosti in
- pisali ter snemali različne novinarske prispevke s terena.

Pripravljali bomo intervjuje in se s prispevki odzivali na razne natečaje.

Retorika (RET)

»Retorika je spretnost, ki slabotnega naredi močnega in močnega še močnejšega.«
(Boris Grabnar)

Zakaj pouk retorike?

Da bi izvedeli, kaj sploh to je, spoznali njena zgodovinska izhodišča, pomembne govornike (zlasti grške in rimske);

Da bi se učili javnega nastopanja in izražanja svojih stališč;

Da bi s tem poukom kultivirali medsebojno komunikacijo in da bi se učili biti dober in kritičen poslušalec.

Čeprav so cilji retorike zastavljeni precej visoko in strokovno, se bomo vendarle veliko časa ukvarjali s temeljnimi veščinami in spretnostmi, ki so predpogoj za dobrega govornika in kar tudi nujno potrebujemo pri vsakodnevnih opravilih in nastopih.

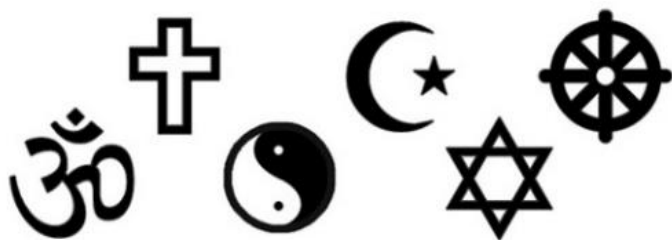
Retorične spretnosti bomo gradili na spoznavanju samega sebe, širjenju znanja, sistematičnosti, premišljenem prepričevanju, jasnosti in lepoti jezika, urjenju spomina, sproščenosti in prepričevalni naravnosti, odpravljanju treme, kritični presoji in spoštovanju govorjenega.

Bistvena odlika pouka retorike je hitra in učinkovita uporaba teh znanj pri vseh drugih šolskih predmetih in v življenju nasploh. Učenci retorike dobijo v šolskem letu dve oceni za samostojen govorni nastop na določeno temo ali z določenim namenom (ciljem) in eno oceno za analizo govora.

Skratka, oblikovali in urili se bomo tako, da bomo znali javno nastopati.

Verstva in etika I. (VE1)

Pri predmetu bomo spoznavali življenje ljudi v velikih verstvih sveta:

judovstvo, krščanstvo, islam, hinduizem in budizem.

Zanimalo nas bo, na primer **kako živi judovska družina v primerjavi s krščansko.**

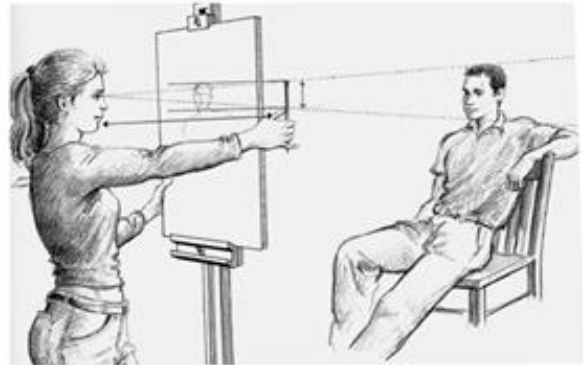
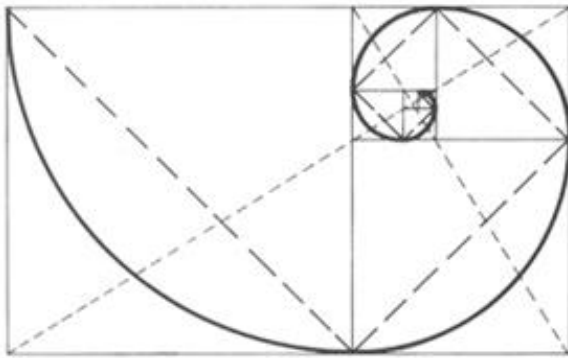
Iskali bomo **podobnosti in različnosti verstev.**

Risali bomo mandale, naredili maketo za pet stebrov islama, pogledali film Mali Buda, obiskali Muzej jaslic na Brezjah in še kaj.

Predmet navaja učence, da premišlujejo ter se sproščeno in spoštljivo pogovarjajo o verstvih, učijo pa se tudi temeljnih vrednot življenja in sobivanja v večkulturni moderni družbi.

Predmet je trileten, učni načrt pa omogoča, da učenci lahko izberejo predmet le za leto ali dve, ker so teme zaključene celote.

Likovno snovanje III. (LS3)

Komu je predmet namenjen?

Vsem učencem/-kam, ki radi/-e rišejo, slikajo, kiparijo in si želijo na prijeten in ustvarjalen način pridobiti dodatna znanja na področju likovnega ustvarjanja.

Kaj bomo počeli pri tem predmetu?

RAZISKOVALI LIKOVNI SVET;
EKSPERIMENTIRALI Z LIKOVNIMI TEHNIKAMI;
OBISKALI AKTUALNE LIKOVNE RAZSTAVE.

Izbirni predmet likovno snovanje III. s svojimi nalogami podkrepi in dopolni vsebine rednega predmeta LIKOVNA UMETNOST. Celotna dejavnost predmeta sloni na razvoju učenčeve likovne ustvarjalnosti. Učence usmerja k likovnemu raziskovanju sveta, odkriva posebnosti likovnega ustvarjanja ter pogloblja posluš za razumevanje likovnih del umetnikov.

Učenci ob komunikaciji in interakciji z učiteljem razvijajo občutljivost zaznavanja, domišljijo, vizualni spomin in motorično občutljivost, motorično spretnost ter se seznanijo z razlikami in povezavami med vizualnim in likovnim svetom. Učenci tako likovno izrazijo misli in občutja na svojstven način in osvojeno znanje lahko uporabijo tudi v praktičnih nalogah. Prvič se tudi srečajo z vsebinami, ki govorijo o vizualnih medijih, ki so danes že del njihovega vsakdana.

Izbirni predmet je namenjen tudi vsem devetošolcem, ki razmišljate o vpisu na srednje šole umetniških smeri, saj boste pri predmetu izvedeli več o sprejemnih izpitih in se boste tu tudi pripravili nanje.

Raziskovanje domačega kraja in varstvo njegovega okolja (RDK)

Izbirni predmet je namenjen učencem 9. razreda osnovne šole v obsegu 32 ur.

Vsebine izbirnega predmeta se povezujejo z vsebinami geografije v 9. razredu, kjer se učenci pri rednem pouku geografije seznanjajo s Slovenijo kot svojo domovino.

Poudarjene so aktivne metoda pouka in učenje na primarnih lokacijah v naravi.

Vsebine so razdeljene na tri vsebinske sklope:

Naravnogeografske značilnosti domačega kraja (geološka zgradba, relief, prsti, rastlinstvo, vodovje).

Družbenogeografske značilnosti domačega kraja (prebivalstvo, naselja, gospodarstvo, oskrba, promet).

Varstvo okolja in varstvo naravne ter kulturne dediščine v domačem kraju in njegovi okolici. Spoznavanje domačega kraja in okolice bo temeljilo na metodah terenskega dela: opazovanje, merjenje, primerjanje, kartiranje, anketiranje, orientiranje, uporaba karte ...

Načrtujemo dve ekskurziji s terenskim delom v šolsko okolico (5-6 šolskih ur v popoldanskem času; petek):

1. Kraški izviri na robu Vipavske doline: izviri Vipave, Hublja, Lijaka in Mrzleka.
2. Kraško zaledje Vipavske doline in Vipavska brda: Štanjel, Štjak-Vrabče, Komen, Trstelj.

V primeru dovolj velikega zanimanja učencev se bomo udeležili tudi tekmovanja iz znanja geografije in se v sklopu izbirnega predmeta pripravljali nanj.

Ples (PLE)

Ples je bil od nekdaj del družabnega življenja.

Je umetnostna zvrst, pri kateri učenci v največji meri sodelujejo z lastno aktivnostjo in ustvarjalnostjo kot posamezniki ali v skupini.

Ples kot predmet osnovnošolske vzgoje pomaga pri oblikovanju celostne podobe vsakega človeka.

Deluje tudi preventivno in terapevtsko.

Učenci s plesom pridobijo tudi zmožnost telesnega izražanja, ki je enako pomembno kot besedno izražanje.

Izbrani šport (IŠP)

Učenci bodo lahko izbirali med **odbojko in rokometom**.

Z izbranim športom bodo učenci razvijali:

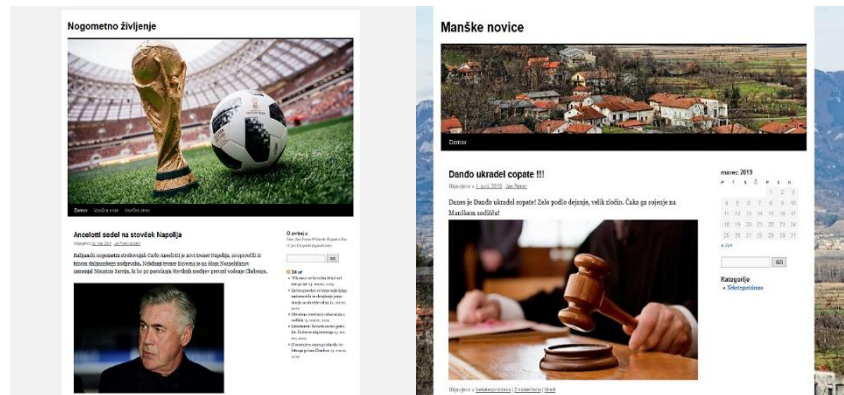
Gibalne in funkcionalne sposobnosti;
Nadgradili tehnična in taktična znanja v izbrani športni panogi;
Spoznali pravila posameznega športa;
Razumeli njegov pomen za organizem;
Spodbujali medsebojno sodelovanje in zdravo tekmovalnost;
Doživljali vpliv športne vadbe na dobro počutje.

Računalništvo – Računalniška omrežja (ROM)

Učenci bodo znanje iz izbirnega predmeta: Urejanje besedil nadgradili in poglobili.

Podrobno bodo spoznali internet, izdelali **poljubno spletno stran** ter se naučili kako spletno stran objavimo.

Za spletno stran bodo pripravili in vključili tudi slikovne, zvočne in druge multimedijske elemente. Obdelali bodo videoposnetke in poljubne animacije.

Obdelava gradiv – kovine (OGK)

Obdelava kovin je predmet, pri katerem učenci pridobivajo osnovna teoretična in praktična znanja iz obdelave kovinskih gradiv.

Pouk je organiziran v ustrezno opremljeni šolski delavnici, strnjeno dve uri tedensko, pol šolskega leta. Posebna pozornost je namenjena varstvu pri delu. Gradivo nabavi šola ob sodelovanju učiteljice.

Dejavnosti:

Učenci spoznavajo vrste in lastnosti kovin;
Iz njih načrtujejo in izdelujejo uporabne izdelke;
Izdelke iz kovin kombinirajo z drugimi gradivi.

Učenci ob delu spoznavajo orodja za obdelavo in se jih naučijo pravilno uporabljati ter vzdrževati. Delajo z orodji in stroji, ki so v šolski delavnici.

Učiteljica redno spremlja dejavnost posameznega učenca, ocenjuje uspešnost pri načrtovanju, pravilno izbiro in izvedbo obdelovalnih postopkov ter funkcionalnost in kakovost izdelkov.

Načini prehranjevanja (NPH)

Izbirni predmet je nadgradnja izbirnega predmeta SPH, zato se pri učenčevem delu pričakuje več samostojnosti, ustvarjalnosti in natančnosti. Pouk poteka strnjeno 2 uri tedensko, pol šolskega leta.

Učenci:

Se seznanijo s prehrano z vidika zagotavljanja in varovanja zdravja;

Se učijo o pomembnosti zdrave prehrane,

Obravnavajo tradicionalne in druge načine prehranjevanja (slovenske narodne jedi in priprava značilnih narodnih jedi sveta, različne vrste vegetarijanstva);

Spoznajo prehrano v različnih starostnih obdobjih življenja (dojenčka in malčka, šolarja in mladostnika, športnika, nosečnice, starostnika) in prehrano v posebnih razmerah.

Večina ur je namenjena praktičnemu delu.

Učenci se vključujejo v različne dejavnosti šole (sprejemi, delavnice, zakuske, TSZ, valeta ...) s katerimi si bogatijo izkušnje. Pouk popestrimo z ogledom sejma Narava –

zdravje, na katerem se seznanimo z novostmi na področju prehrane.

Učenci so ocenjeni iz teoretičnega in praktičnega dela.

Rastline in človek (RČL)

Učenci si poglobijo, razširijo znanje in izkušnje, ki so jih pridobili pri naravoslovnih predmetih od 1. do 7. razreda. Gre za povezovanje teorije in prakse, pridobivanje uporabnega znanja in poklicno usmerjanje. Izbirni predmet ima namen poudariti in spoznati, kako pomembne so rastline za človeka in kako pomembno je varovanje rastlin in njihovih življenjskih okolij.

Učenci bodo spoznavali:

Zdravilne rastline in njihova uporaba;

Strupene rastline;

Prehrambna vrednost rastlin;

Krmne rastline, industrijske rastline;

Laboratorijsko delo in delo na terenu, v naravi;

Preživetje v naravi;

Rastline in živali;

Vzgojo rastlin (sajenje, lončnice),
dišavnice in začimbe.

Pouk bo potekal v učilnici biologije in na terenu (v naravi).

Čebelarstvo (ČEB)

Pri čebelarstvu se bodo učenci seznanili z dolgoletno tradicijo gojenja čebel v naših krajih kot pridobitno dejavnostjo, obenem pa tudi s čebelarstvom kot delom naše kulturne in naravne dediščine. Naučili se bodo oskrbovati šolske čebele, odvzemati njihove pridelke in jih pravilno uporabljati. Spoznali bodo soodvisnost gojenja čebel in skrb za zdravo naravno okolje.

S pridobljenim znanjem bomo razvijali pozitiven odnos do narave in spoznali potrebo po ekološko ustreznem ravnanju z okoljem.

Program predmeta ČEBELARSTVO:

Pomen čebelarstva za naravo in kmetijstvo;

Čebelja družina in prebivališče čebel;

Razvoj in življenje čebel;

Življenje odraslih čebel;

Čebelje telo;

Hrana čebel in čebelje paše;

Čebelji pridelki;

Ogroženost čebel;

Čebelar – gojitelj čebel;

Praktično delo v čebelnjaku.

Predvideno delo:

Delo v šolskem čebelnjaku in skrb za urejeno okolico čebelnjaka; Praktična seznaittev s čebelarskim orodjem;

Terensko delo (medonosne rastline, delo v panju, skrb za čistočo, vodo in hrano čebel ...);

Izdelava izdelkov iz voska (sveče, odlitki, voščenske, milo ...);

Sodelovanje na šolskih dogodkih:

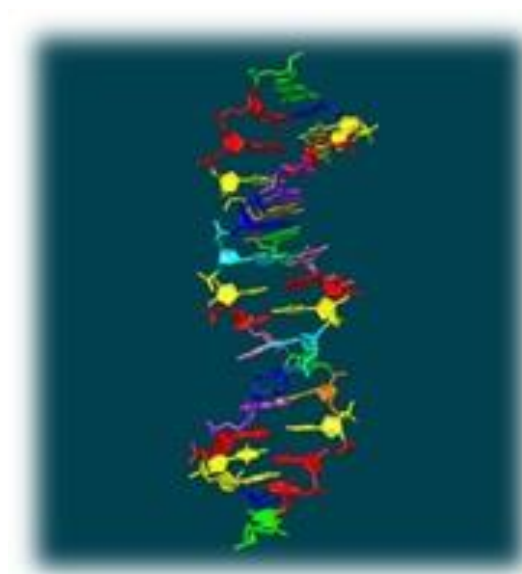
Tradicionalni slovenski zajtrk; Dan čebel. Čebelarstvo v Sloveniji pomeni tradicijo in če jo želimo ohranjati, jo je potrebno prenašati iz roda v rod.

Če imaš rad naravo in se ne bojiš čebel, se nam pridruži pri ČEBELARSTVU.

Genetika (GEN)

Genetika je znanstvena biološka panoga, ki preučuje zakonitosti dedovanja in genetsko variabilnost.

Pri tem izbirnem predmetu učenci poglobijo, nadgradijo in razširijo znanje in izkušnje, ki jih pridobijo pri predmetu Biologija v 9. razredu. Prevladujejo naslednje metode dela: laboratorijsko in eksperimentalno delo učencev, samostojno in vodeno opazovanje, projektno delo, aktivno gojenje organizmov itd.

Učenci:

Pridobijo uporabno znanje za razumevanje procesov in pojavov v zvezi z dednostjo ter sposobnost predvidevanja posledic poseganja v dedni material.

Poglobljajo, razširijo in nadgradijo že usvojeno znanje pri obveznem predmetu in se urijo v njegovi uporabi v vsakdanjem življenju.

Navajajo se na kritično presojanje pozitivnih in negativnih posledic človekovega poseganja v dedni material in se zavejo možnih zlorab ter njihovih posledic.

Spoznavajo eksperimentalne metode dela in se ob tem seznanjajo z moralno-etičnimi zadržki pri njihovi uporabi.

Zvezde in vesolje (ZVE)

Če imate željo po spoznavanju vesolja, vas zanima pojav črnih lukenj, nastanek in razvoj zvezd ali pa si želite pridobiti znanja za samostojno opazovanje neba, potem je to pravi izbirni predmet.

Velikokrat se zgodi, da učenci pri pouku fizike ali kemije spoznajo pojave, ki burijo domišljijo, pa ni dovolj časa, da bi jih bolj podrobno obdelali pri rednem pouku. Učenci v 9. razredu imajo že dovolj predznanja, da nekatere teh zahtevnejših vsebin razumejo in uspešno obdelajo.

Pri izbirnem predmetu zvezde in vesolje se bomo dotaknili nekaj takih vsebin s področja vesolja in jih obravnavali interdisciplinarno, s pomočjo znanja iz predmetov fizike, matematike in kemije. Učenci se bodo seznanili z novimi dognanji in raziskavami na področju astrofizike in kozmologije (npr. gravitacijski valovi).

Namen predmeta ni zgolj povečati zanimanja učencev nad vesoljem in svetom okrog nas, ampak jih tudi navdušiti za samostojno opazovanje nočnega neba. Zato bomo pri izbirnem predmetu spoznali, poleg nekaterih temeljnih astronomskih pojmov, tudi spretnosti, ki so nujne za uspešen začetek opazovanja neba.

Vsebine, ki jih bomo obravnavali so:

Merjenje razdalj v vesolju: spoznavanje metode paralakse, druge metode določanja razdalj v vesolju (npr. s pomočjo kefeid, supernov), določanje zornega kota opazovanja;

Osnove nastanka in razvoja zvezd;

Lastnosti zvezd (magnituda, velikost in masa);

Opazovanje Rimske ceste;

Opazovanje objektov globokega neba("deep sky objects");

Seznanitev z vesoljem kot celoto: vrste galaksij, jate, nadjate galaksij, galaktična vlakna, zidovi ...

Učenci dobijo vse potrebno gradivo v šoli. Vsebine izbirnega predmeta nadgrajujejo in dopolnjujejo vsebine predmetov fizika, matematika, kemija in biologija.

Pri predmetu se ocenjuje eksperimentalno delo in izdelke učencev.

NEOBVEZNI IZBIRNI PREDMET NEMŠČINA

Šolsko leto 2021/2022

Splošna pojasnila

Neobvezni izbirni predmeti (NIP) omogočajo učencu, da obiskuje pouk tistega neobveznega izbirnega predmeta, ki ga izbere glede na svoje želje oziroma sposobnosti.

Učenci 7., 8. in 9. razreda lahko izberejo NEMŠČINO kot neobvezni izbirni predmet.
Izvajajo se celo šolsko leto v obsegu dveh ur tedensko.

V nadaljevanju preberite informacije in predstavitev neobveznega izbirnega predmeta NEMŠČINA.

Prijavo na neobvezne izbirne predmete boste oddali preko eAsistenta za starše.
Izbirni postopek in prijavo lahko opravite vsi, ki imate Osnovni ali PLUS paket.
Prijavnic ne tiskate in ne podpisujete. Obrazec izpolnite le v sistemu eAsistentu.

Za neobvezni izbirni predmet nemščina se v soglasju s starši učenec odloči sam.

Lahko se odloči tudi, da neobveznega izbirnega predmeta ne bo obiskoval.

Ko učenec izbere sodelovanje pri neobveznem izbirnem predmetu in odda prijavo, je redno obiskovanje neobveznega izbirnega predmeta obvezno. Izpis ni možen.

Obrazec »Prijava za neobvezne izbirne predmete« morate obvezno oddati.

V obrazcu označite:

a) **Če se odločite, da NIP učenec ne bo obiskoval, to v obrazcu označite.**

Obiskovanje neobveznega izbirnega predmeta ni obvezno. Naknadna prijava je možna le, če je v skupini še prosto mesto. Po oddani prijavi pa je obiskovanje NIP OBVEZNO in se ocenjuje.

b) **Izberete sodelovanje pri NIP Nemščina.**

V kolikor izbranega izbirnega predmeta ne bomo izvajali, vas bomo obvestili.

Na osnovi vaših prijav bomo oblikovali skupine za neobvezne izbirne predmete. Izvajali bomo le tiste neobvezne izbirne predmete, za katere bo v skladu s [Pravilnikom o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole](#) prijavljeno zadostno število učencev.

Predstavitev neobveznega izbirnega predmeta NEMŠČINA 7. – 9. razreda

Neobvezni izbirni predmet nemščina poteka celo šolsko leto. Izvaja se 2 uri na teden po končanem rednem pouku (6. ali 7. uro).

Nemščino lahko začneš obiskovati v 4. razredu in nadaljuješ do 9. razreda. Lahko pa začneš tudi v 7. razredu.

Pouk poteka v heterogeni skupini. Pri uri so združeni učenci od 4. do 6. razreda oziroma od 7. do 9. razreda.

Učne vsebine se navezujejo na vsakdanje življenjske situacije:

spoznavanje, družina, prijatelji in šola;

prosti čas;

stanovanje, hrana in telo;

števila, barve in živali;

dnevi.

Poleg jezika boš spoznal tudi nekaj zanimivosti o nemško govorečih deželah.

Za uspeh pri učenju jezika je pomembno sprotno delo in utrjevanje.

Neobvezni izbirni predmeti so pri ocenjevanju izenačeni z obveznimi predmeti.

Ocenjevanje je številčno. Pri jeziku je poudarek na ustnem ocenjevanju.

V šolskem letu se znanje oceni vsaj trikrat, od tega najmanj dvakrat ustno.

Prisotnost se obravnava enako kot pri obveznih predmetih. Učenec, ki je neobvezni izbirni predmet začel obiskovati, ga mora redno obiskovati do konca šolskega leta.

Postopek izbire obveznih in neobveznih izbirnih predmetov za šolsko leto 2022/23

Spoštovani starši in učenci bodočih 9. razredov.

Obiskovanje obveznih izbirnih predmetov je obvezno v obsegu 2 ur na teden.

Zato je pomembno, da se učenec odloči za tiste predmete, ki jih bo redno in z zanimanjem obiskoval.

Prijavo na obvezne in neobvezne izbirne predmete boste oddali preko eAsistenta za starše. **Izbirni postopek in prijavo lahko opravite vsi, ki imate Osnovni ali PLUS paket.** Prijavnic ne tiskate in ne podpisujete. Obrazec izpolnite le v sistemu eAsistent.

Prijava bo aktivna do petka, 15. 4. 2022. Za dodatna pojasnila ali pomoč pri prijavi, kontaktirajte svetovalno delavko Mojco Habič (mojca.habic@os-vipava.si) ali na tel. št. 05 36 64 363).

Obvezno morate urediti dve ločeni prijavi in sicer:

a) »Prijava za izbirne predmete«

- Obvezno rangirate vsaj 6 navedenih obveznih izbirnih predmetov.
- Označite tudi, če bo učenec obiskoval 3 ure obveznih IP.
- V kolikor učenec obiskuje glasbeno šolo z javno veljavnim programom in boste oddali vlogo za oprostitev obiskovanja 1 ali 2 ur IP, to v prijavi označite.

b) »Prijava za neobvezne izbirne predmete«

- Obiskovanje neobveznega izbirnega predmeta ni obvezno. Če se odločite, da NIP učenec ne bo obiskoval, to v obrazcu označite.
- Izvajamo smo neobvezni izbirni predmet NEMŠČINA.

Na osnovi vaših prijav bomo oblikovali skupine za izbirne predmete. Izvajali bomo le tiste izbirne predmete, za katere bo v skladu s [Pravilnikom o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole](#) prijavljeno zadostno število učencev. Spremembe izbire predmetov bodo možne le v skladu z normativi in le, če bo v skupini še prosto mesto.

V naslednjem mesecu vas bomo obvestili o predmetih, ki jih bomo izvajali.

Postopek urejanja v e-Asistentu

Predstavljamo vam postopek urejanja izbire obveznih in neobveznih izbirnih predmetov v e-Asistentu.

Vpis v program e-Asistent

Slika 1

The screenshot shows the e-Asistent web application interface. The browser address bar shows 'https://www.ea...'. The page has a blue header with navigation links: 'Pregled', 'Redovalnica', 'Predmetnik', 'Sporočila', 'Komunikacija', 'GDPR', 'Urniki', and 'Spretna iz'. A sidebar on the left lists school hours (URA) from 8:00 to 14:20. The main content area displays a calendar for the week of September 11-15, 2020, with 'Četrtek' (Thursday) highlighted. On the right, there are sections for 'Izbirni predmeti' (Elective subjects) and 'Neobvezni izbirni predmeti' (Non-compulsory elective subjects), each with a 'Uredi' (Edit) button. A red box highlights the 'Izbirni predmeti' section. Red arrows point from the numbered steps to specific elements on the page.

1. Korak: Prijava v e-as za starše.
2. Korak: Izberite otroka, za katerega boste urejali prijavo izbirnih predmetov.
3. Korak: Kliknite na Pregled.
4. Korak: Kliknite na oznako IZBIRNI predmeti.
5. Korak: Po kliku IZBIRNI predmeti nadaljujete s Sliko 2.
6. Korak: Po končani izbiri obveznih izbirnih predmetov se po potrebi ponovno prijavite v e-As in kliknite na Neobvezni izbirni predmeti, nato nadaljujete s Sliko 3.

Oprostitev izbirnih predmetov za učence, ki obiskujejo glasbeno šolo

Slika 2

The screenshot shows a web form for selecting elective subjects. On the left is a list of subjects with their weekly hours. On the right, there are radio buttons for selection, a confirmation button, and a sorting instruction. Annotations include a blue box for 'OPROŠČEN 2 uri', an orange box for 'OPROŠČEN 1 URO, en izbirni predmet pa obiskuje', a red arrow pointing to the 'POTRDI IZBIRO' button, and a red box with text at the bottom.

Prijavi se na levi strani.

OPROŠČEN 2 uri

membo izbire
znam, ki ga vidite

☐ Želim, da ne obiskuje izbirnih predmetov (obe uri oproščeni).

☐ Želim, da obiskuje 1 uro izbirnih predmetov (ena ura oproščena).

OPROŠČEN 1 URO, en izbirni predmet pa obiskuje

☒ **POTRDI IZBIRO**

Izbira nazadnje spremenjena: 12. 5. 2020 21:41

Kako razvrstim predmete?

1 2 3

Predmet, ki ga želite razvrstiti na višje ali nižje mesto, primite z miško in ga povlecite na željeno mesto. Končno izbiro shranite s klikom na gumb **Potrdi izbiro**.

Po končani izbiri obvezno kliknite na zapis POTRDI IZBIRO

! sme ponovno izbrati.

Razvrščanje obveznih izbirnih predmetov

Slika 3

1. Korak: Izberite predmet, ki si ga otrok želi obiskovati in ga z miško prestavite na prvo mesto.

Ostali predmeti se vam bodo navzdol prestavili sami. Nadaljujete s postopkom in tako razvrstite 6 predmetov.

POMEMBNO

Na prvo in drugo mesto postavite najbolj željeni izbiri, ostali 4 izbrani predmeti so rezervna izbira.

The screenshot shows a web browser window displaying the subject selection process. On the left, a list titled 'Razpisani izbirni predmeti' (Published elective subjects) contains 19 items, each with a radio button and a description (e.g., 'Izbrani šport (IP-ISŠ) - 1 ura na teden'). A red arrow points from the first instruction to the first item in this list. On the right, there are two main sections. The top one, titled '2 uri STA OBVEZNA IZBIRA' (2 hours are compulsory selection), shows two radio buttons for selecting 2 or 3 elective subjects. A red arrow points from the second instruction to the '3' option. Below this is a yellow button labeled 'DODATNA IZBIRA NA' (Additional selection on). The bottom section, titled 'Kako razvrstiti predmete?' (How to rank subjects?), shows a small interface for dragging and dropping subjects into a ranked list. A red arrow points from the third instruction to this section. At the bottom of the list, there is a small note: '* Predmet se v šolskem letu 2020/2021 ne bo izvajal. Predmet je še obiskoval v prejšnjih razredih in ga ne sme ponovno izbrati.'

2. Korak: Po končani izbiri

Izbira za neobvezni izbirni predmet

Slika 4

The screenshot shows the 'eAsistent' web application interface. The header includes the school year '2019/2020' and a 'Nastavitve' (Settings) button. The main content area is titled 'Neobvezni izbirni predmeti v šolskem letu 2020/2021'. It contains the following text:

Ena bo lahko v naslednjem šolskem letu obiskovala tudi neobvezne izbirne predmete.

V kolikor ste se odločili za neobvezne izbirne predmete, vas prosimo, da v spodnjem seznamu obkrožite neobvezne izbirne predmete, ki jih bo obiskoval vaš otrok. Izberete lahko največ dve uri pouka neobveznih izbirnih predmetov tedensko.

1. Korak: Označite izbiro.

Razpisani neobvezni izbirni predmeti
Št. ur na teden: 0 od 2

- ☐ Ne bo obiskoval/-a nobenega predmeta
- ☐ Neobvezni izbirni predmet nemščina (N1N) - 2 uri na teden

☒ **SHRANI**

Prijave so odprte do **19. 5. 2020**. Imate še **5 dni** za spremembo izbire predmetov.
Izbira nazadnje spremenjena: 14. 5. 2020 09:56:27

2. Korak: Po izbiri OBVEZNO kliknite SHRANI.

Besedilo so pripravili:

**Učitelji, ki so predvideni kot izvajalci posameznih izbirnih predmetov
v šolskem letu 2022/2023.**

Ravnateljica: Mojca Pev, mag. mat.

Knjižico je oblikovala: Mojca Habič

Vipava, marec 2022